

**PROCEDURĂ PRIVIND ASIGURAREA ENERGIEI ELECTRICE REACTIVE ȘI
MODUL DE PLATĂ AL ACESTEIA**

Aprobată prin Ordinul ANRE nr. 35/2005

CUPRINS:

CAPITOLUL I

Scop.....pag. 2

CAPITOLUL II

Domeniul de aplicarepag. 2

CAPITOLUL III

Terminologie.....pag. 2

CAPITOLUL IV

Documente de referință..... pag. 3

CAPITOLUL V

Asigurarea și modul de facturare a energiei electrice reactive..... pag. 4

CAPITOLUL VI

Plata energiei electrice reactive pag. 5

CAPITOLUL VII

Corecții ale energiei electrice reactive înregistrate..... pag. 6

CAPITOLUL I

Scop

Art. 1 - (1) *Procedura* stabilește modul în care se asigură asigurarea energiei electrice reactive la consumatori precum și modul de plată al energiei electrice reactive.

(2) *Procedura* precizează :

- a) categoriile de consumatori care plătesc energia electrică reactivă ;
- b) categoriile de locuri de consum pentru care nu se plătește energia electrică reactivă ;
- c) Modul de plată al energiei electrice reactive pentru fiecare categorie de beneficiari.

CAPITOLUL II

Domeniul de aplicare

Art. 2 - Prevederile *Procedurii* se aplică în cazurile:

- a) locurilor de consum;
- b) locurilor de producere (inclusiv pentru consumul propriu tehnologic al producătorilor și autoproducătorilor);

CAPITOLUL III

Terminologie

Art. 3 - În înțelesul prezentei proceduri, termenii și expresiile folosite se definesc după cum urmează :

Autoritatea competentă – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)

Consumator - persoană fizică sau juridică care cumpără energie electrică pentru consumul propriu și, eventual, pentru un subconsumator racordat la instalațiile sale.

Consumator casnic - consumator care utilizează energie electrică în exclusivitate în scopuri casnice (pentru iluminat artificial în interiorul și exteriorul locuinței, precum și pentru funcționarea receptoarelor electrocasnice din propria locuință). Receptoarele electrocasnice cuprind totalitatea bunurilor de larg consum destinate uzului propriu și care sunt alimentate cu energie electrică la tensiunea de 230/400 V

Consumator asimilat consumatorilor casnici - asociațiile de locatari/ proprietari, părțile comune ale blocurilor de locuințe, căminele de bătrâni și pensionari, căminele de copii,

c minele studen e ti, chiliile mân stire ti, garajele individuale, unit ile de ocrotire a copilului, leag nele pentru copii, casele de copii pre colari i colari, c minele- coal , c minele pentru deficien i nerecuperabili, centre de primire minori, institu iile pentru ocrotirea copiilor abandona i, c minele de famili ti i nefamili ti alimentate direct din re elele publice.

Consum propriu tehnologic (CPT) - energia electric consumat de un produc tor sau autoproduc tor de energie electric pentru asigurarea func ion rii i securit ii instala iilor tehnologice proprii de producere a energiei electrice .

Factor de putere mediu – raportul dintre energia electric activ i energia electric aparent tranzitate prin punctul de decontare într-un anumit interval de timp (intervalul de facturare).

Instalație de racordare – instala ie electric realizat între punctul de racordare la re eaul electric i punctul de delimitare dintre operatorul de re ea i utilizator

Loc de consum - incinta sau zona in care sunt amplasate instala iile de utilizare ale unui consumator, inclusiv ale subconsumatorilor s i, unde se consuma energie electrica furnizata prin una sau mai multe instala ii de racordare.

Procedură ó prezentul document (Procedur privind asigurarea energiei electrice reactive i modul de plat al acesteia)

Punct de delimitare - punct al unei re ele electrice care delimiteaz patrimonial instala iile electrice ale consumatorilor de cele ale operatorilor de re ea

Utilizator ó posesorul unui loc de consum sau de producere

CAPITOLUL IV

Documente de referință

Art. 4 - *Procedura* are la baz urm toarele documente de referin :

- a) *Legea energiei electrice nr.318/2003*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.511/16.VII.2003;
- b) *Regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori*, aprobat prin Hot rârea Guvernului nr.1007/2004, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.673/27.VII.2004;
- c) *Contractul-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice*, aprobat prin Ordinul pre edintelui ANRE nr.43/2004 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.66/19.I.2005;

- d) *Procedura privind relațiile contractuale dintre consumator și subconsumatorul său de energie electrică*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.16/2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.316/14.04.2005;
- e) *Contractele-cadru de furnizare a energiei electrice*, aprobate prin Decizia președintelui ANRE nr.57/1999 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.623/21.XII.1999;
- f) *Procedură de determinare a corecțiilor cantităților de energie electrică în cazul în care punctul de măsurare diferă de punctul de decontare*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2003, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 255/12.IV.2003.

CAPITOLUL V

Asigurarea și modul de facturare a energiei electrice reactive

Art. 5 - Energia electric reactiv este asigurată de operatorul rețelei la care este racordat locul de consum.

Art. 6 - (1) Utilizatorii plătesc energia electric reactiv înregistrat în punctul de delimitare după cum urmează: energia electric reactiv capacitiv se plătește integral, iar cea inductiv, numai cantitatea care depășește valoarea corespunzătoare limitei factorului de putere mediu, stabilit de *autoritatea competentă*.

(2) factorul de putere mediu se determină separat pentru regimul inductiv, respectiv capacitiv, astfel: ca energie electric activ, pentru ambele cazuri se consideră întreaga cantitate de energie electric activ tranzitat prin punctul de decontare, în perioada de facturare; ca energia electric reactiv se consideră energia electric reactiv inductiv, pentru determinarea factorului de putere inductiv, respectiv cea capacitiv, pentru determinarea factorului de putere capacitiv, înregistrate în perioada de facturare; energia electric aparent se consideră valoarea egală cu radicalul din suma pătratelor celor două de mai sus (energie electric activ și cea reactiv corespunzătoare). În cazul autoproductoarelor, care, spre deosebire de consumatori, pot și livra energie electric activ în rețea, energia electric activ folosit pentru calculul factorului de putere se determină ca suma dintre energia electric activ consumat și cea livrată în rețea, luate ca valori absolute.

(3) Energia electric reactiv se plătește la tarif reglementat. La data intrării în vigoare a prezentei Proceduri, tariful este același pentru un nivel de tensiune, atât pentru energia electric reactiv inductiv cât și pentru cea capacitiv;

- (4) la data intrării în vigoare a prezentei *Proceduri*, limitele factorului de putere mediu sunt 0,92 pentru factorul de putere inductiv respectiv 1, pentru factorul de putere capacitiv;
- (5) în cazul în care utilizatorul realizează un factor de putere mediu mai mic de 0,65, acesta va plăti diferența dintre energia electrică reactivă respectiv înregistrată și cea corespunzătoare factorului de putere limită de la alin. (4) cu de trei ori tariful în vigoare.

Art. 7 - Energia electrică reactivă se plătește operatorului rețelei la care este racordat locul de consum - atunci când utilizatorul are contract direct cu operatorul rețelei respective, sau furnizorului și atunci când utilizatorul nu are contract cu operatorul rețelei.

Art. 8 - În cazul locurilor de consum alimentate prin mai multe instalații de racordare, energia electrică reactivă și factorul de putere mediu se determină astfel:

- a) se grupează instalațiile de racordare după nivelul de tensiune din punctele de delimitare corespunzătoare ;
- b) se determină energia electrică reactivă prin însumarea valorilor înregistrate pe instalațiile de racordare din aceeași grup de tensiune - separat energia reactivă inductiv , respectiv cea capacitiv .
- c) Factorul de putere mediu inductiv, respectiv capacitiv se determină de asemenea pe grupe de tensiuni, după procedeul prezentat la alin. (2) al art. 6.

CAPITOLUL VI

Plata energiei electrice reactive

Art. 9 - Energia electrică reactivă este plătită pentru toate locurile de consum ale utilizatorilor rețelelor electrice, cu următoarele excepții:

- a) locurile de consum ale consumatorilor casnici, indiferent de puterea contractată , precum și cele ale consumatorilor asimilați consumatorilor casnici, cu puterea maximă contractată mai mică de 30 kW;
- b) pentru consumul propriu tehnologic al unităților de producere a energiei electrice;
- c) pentru locurile de consum în care un utilizator are instalații de compensare a energiei electrice reactive supuse comenzilor dispecerului energetic, în baza unui contract de servicii de sistem;
- d) pentru energia electrică reactivă rezultată ca urmare a comenzilor operative primite de la dispecerul energetic;
- e) pentru serviciile interne din stațiile electrice ale CN Transelectrica SA.

CAPITOLUL VII

Corecții ale energiei electrice reactive înregistrate

Art. 10 - Stabilirea corecțiilor de energie electrică reactivă înregistrată de grupurile de măsurare - acolo unde acest lucru este necesar conform reglementărilor în vigoare - se face în conformitate cu prevederile Procedurii de determinare a corecțiilor cantităților de energie electrică în cazul în care punctul de măsurare diferă de punctul de decontare, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2003, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 255/12.IV.2003.